

In deze junior audiotour gaan leerlingen als het ware op stap met Gerhard Alberda (11 jaar) en zijn zusje Susanna Alberda (7 jaar) in het jaar 1775. Tijdens hun rondleiding in de Menkemaborg komen ze in de keuken Fieke tegen, die hen ook het één en ander vertelt over het dagelijks leven in de Menkemaborg.

Gerhard en Susanna Alberda gebruiken in hun verhaal vaak Franse woordjes – Frans was indertijd de taal die men in deze kringen sprak.

In de audiotour is een speurtocht verweven, waarbij de leerlingen op zoek gaan naar het familiewapen van de Alberda's. Dit wapen is in tapijten, op kasten en in ramen te herkennen.

De junior audiotour begint met de stem van Gerhard Alberda die de bezoeker welkom heet. Op de achtergrond is muziek van Händel te horen. Gerhard vertelt dat de Menkemaborg het zomerhuis is van de familie. In de winter wonen zij in een huis in de stad. Grootvader woont in de borg Dijksterhuis in Pieterburen.

In de Voorkamer of Damessalon (aangeduid met het nummer 1) vertelt Gerhard trots over de laatste vernieuwingen in deze kamer: de schoorsteenmantel met het portret van zijn vader, het plafond van stof en de nieuwe moderne bank. Hij vertelt dat deze kamer vooral gebruikt wordt door zijn moeder die er met zijn tantes graag thee drinkt, een dure drank die bewaard wordt in speciale kistjes. Ook borduurt zijn moeder hier graag, gezeten in de vensterbanken, omdat ze dan goed licht op haar werk heeft.

Het familiewapen is hier terug te vinden in het vloerkleed en in pijpenkoppen in het porseleinkabinet.

In de Grote Zaal vertelt Gerhard enthousiast over de feesten die hier worden gegeven en hoe iedereen dan prachtig is gekleed – vooral de pruiken zijn dan indrukwekkend. Op de achtergrond is muziek te horen.

Hij wijst op het houtsnijwerk van de schoorsteenmantel en van de stoelen. De Grote Zaal wordt ook gebruikt om te musiceren en spelletjes te spelen. Kinderen kunnen op het apparaatje van de audiotour het schaakspel wat beter bekijken. Gerhard vertelt dat dit schaakspel van ivoor is gemaakt, maar dat hij zelf jammer genoeg nog nooit een olifant heeft gezien.

Tot slot vertelt hij al iets over de schilderijen die in de gang te zien zijn – kleine jongens droegen vroeger ook een jurk!

Het familiewapen is hier te zien op een kast, boven de schouw en de lijst van een schilderij.

In de Studeerkamer vertelt Gerhard over de lessen die hij en zijn broertje Goosen Geurt krijgen van de gouverneur. Op de achtergrond is te horen dat zij Franse woordjes oefenen.

In deze kamer ontmoeten de leerlingen ook Susanna – het zusje van Gerhard. Gerhard en Susanna kibbelen een beetje. Gerhard zegt dat Susanna wel les krijgt, maar later niet naar de Universiteit zal gaan. Nee, zij zal trouwen met een rijke man, veel thee drinken en borduren! Gerhard loopt weg en Susanna neemt de rondleiding over. Zij vertelt ook over het speelgoed dat in de kamer te zien is. Ook wijst ze op het schilderij van de borg Dijksterhuis, dat in deze kamer hangt.

Susanna neemt de bezoeker mee naar de Slaapkamer. Dit vindt zij de mooiste kamer van het huis, vooral het bed vindt zij prachtig. Ze vertelt dat dit het logeerbed is en dat zij, Gerhard en de anderen boven slapen. Ze wijst op de lampetkan en vertelt waar die voor wordt gebruikt. Ze vertelt ook over de po's die op de kamers staan en het gebruik van reukdoosjes. In deze kamer is het familiewapen te vinden in het glas in lood raam.

Susanna brengt de bezoeker naar de Keuken, maar hier neemt Fieke de rondleiding over. Susanna mag immers niet meer van haar moeder en Kaatje in de keuken komen. Kaatje zwaait de scepter in de keuken, maar is nu even zeep halen in het dorp.

Fieke laat de bedsteden zien waar Kaatje en twee andere dienstmeiden slapen. Fieke gaat zelf altijd weer 's avonds naar huis.

Fieke vertelt over de beide waterpompen in de keuken – één met regenwater, één met water uit de gracht. Ze vertelt over de tegels op de vloer, die door al het boenen alle kleur hebben verloren.

Ze laat de koperen pannen zien met o.a. de hazenpan, maar ook de beddenpannen.

Verder vertelt ze de leerlingen dat ze hier in het oudste deel van de borg staan. Ze staan op de restanten van het steenhuis, de voormalige burcht. Dat is nog goed te zien aan de dikke muren – zichtbaar vanuit de ramen. Ze vertelt over de gevelsteen in de borg, waarop je kunt zien dat de borg vroeger (1400) is verwoest en weer in 1614 is opgebouwd.

Ze neemt tot slot de bezoeker mee de kelder in, waar groenten, wijn en bier liggen opgeslagen.

In de gang neemt Gerhard de rondleiding weer over. Hij vertelt over de kisten in de gang die met de VOC zijn meegekomen, over het porselein en de specerijen. En hij vertelt over de schilderijen van familieleden in de gang.

Op het apparaatje kunnen de leerlingen zien dat ze op dit punt in de gang, precies in het midden van het huis en in het midden van het hele landgoed staan.

In de Eetkamer vertelt Gerhard iets over het aan tafel gaan - kleine kinderen eten nog bij de gouvernante of het kindermisje in de keuken. Het eten wordt vanuit de keuken door de gang naar het dienkeukentje gebracht en daar warm gehouden. Er wordt aan tafel geserveerd vanuit het dienkeukentje.

Gerhard wijst nog op de servettenpers en de bel die maman gebruikt om de bediende te roepen om aan tafel te bedienen.

Op het apparaatje kunnen de leerlingen het servies wat beter bekijken.

Tot slot komen de leerlingen in de Herenkamer waar vanuit zij het Rekenkamertje kunnen zien, waar Papa de administratie van het landgoed doet. Gerhard wijst op de kleine kanonnetjes voor de open haard, het rariteitenkabinet met vreemde voorwerpen, de jachtattributen en de bijzondere olifantenklok. Ook laat hij trots het beschilderde inlopkabinet zien met porseleinen borden en schalen (kraakporselein).

Tot slot noemt hij nog het secreet (toilet) op het voorplein, dat ook bekeken kan worden en de kwartierstaat (stamboom en familiewapens) in de gang.

Het familiewapen is hier te vinden in het houtsnijwerk van de schouw, het tapijt en een documentenkistje ingelegd met ivoor.

Het familiewapen is verder nog te zien in een gevelsteen van het Schathoes en boven de ingang.

Illustraties – Monique Beijer
© Menkemaborg - 2011